

Силабус курсу
Методика викладання дисциплін у вищій школі

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (англійська)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Англійська мова і література)»
Компонент освітньої програми: обов'язкова дисципліна
Рік підготовки – 1, семестр – 1
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: англійська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу

д. пед. н., проф. **Задорожна Ірина Павлівна**

Контактна інформація

irynazadorozhnai@gmail.com +380679508709

Опис дисципліни

Мета дисципліни «Методика викладання дисциплін у вищій школі» – забезпечити основи методичної підготовки магістрантів до реалізації професійних функцій викладача іноземної мови, а саме: створити у магістрантів теоретичну базу, що забезпечує усвідомлення закономірності, мети і змісту процесу навчання іноземної мови у закладі вищої освіти; розвивати у магістрантів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних завдань, що виникають у навчально-виховному процесі ЗВО.

Завдання курсу: сформувати у магістрантів такі професійно-методичні вміння викладача іноземної мови:

- ефективно використовувати різноманітні методи, форми, прийоми та сучасні засоби для навчання студентів іншомовної мовленнєвої діяльності;
- аналізувати навчальний матеріал, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня мовленнєвої підготовки студентів;
- планувати і творчо конструювати процес навчання конкретного навчального матеріалу (лексичного, граматичного, фонетичного);
- об'єктивно оцінювати зміст, засоби навчання іноземної мови студентів на різних курсах;
- сприяти реалізації освітньої, розвивальної та виховної мети навчання засобами іноземної мови.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи навчання іноземних мов у ЗВО			
2/-	Тема 1. Сучасні підходи до викладання іноземних мов у ЗВО.	Знати сучасні підходи до викладання іноземних мов, розуміти шляхи та засоби їх реалізації у навчанні студентів різних спеціальностей.	Питання для обговорення
2/-	Тема 2. Цілі, принципи, завдання, зміст і засоби навчання іноземних мов у ЗВО.	Усвідомлювати цілі, принципи, завдання, зміст і засоби навчання іноземних мов у ЗВО; вміти визначати проміжні та кінцеві цілі навчання, аналізувати та відбирати зміст навчання, ефективно реалізувати принципи навчання, ефективно застосовувати технічні та нетехнічні засоби для формування в студентів іншомовної комунікативної компетентності. .	Питання для обговорення, презентації
4/2	Тема 3. Сучасні методи, технології навчання.	Знати сучасні методи і технології навчання; вміти визначати доцільність їх застосування в конкретних ситуаціях, доречно і методично грамотно використовувати їх у навчальному процесі.	Питання для обговорення презентації, ІНДЗ,
Змістовий модуль 2. Методика формування мовних та мовленнєвих компетентностей			
4/2	Тема 4. Методика формування мовних компетентностей	Знати цілі, етапи та засоби формування фонетичної/граматичної/лексичної компетентностей студентів ЗВО; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування фонетичної/граматичної/лексичної компетентностей; здійснювати контроль рівня сформованості мовних компетентностей.	Питання для обговорення, презентації, ІНДЗ
2/2	Тема 5. Методика формування компетентностей в читанні та аудіюванні	Знати цілі, етапи та засоби формування компетентностей в читанні та аудіюванні студентів ЗВО; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування компетентностей в читанні та аудіюванні; здійснювати контроль рівня сформованості компетентностей в читанні та аудіюванні.	Питання для обговорення, презентації, ІНДЗ
2/2	Тема 6. Методика формування компетентності в говорінні	Знати цілі, етапи та засоби формування компетентності в говорінні студентів ЗВО; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для	Питання для обговорення, презентації, ІНДЗ

		формування компетентності в говорінні; здійснювати контроль рівня сформованості компетентності в говорінні.	
2/2	Тема 7. Методика формування компетентності в письмі	Знати цілі, етапи та засоби формування компетентності в письмі студентів ЗВО; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування компетентності в письмі; здійснювати контроль рівня сформованості компетентності в письмі.	Питання для обговорення, презентації, ІНДЗ
2/-	Тема 8. Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності та навчально-стратегічної компетентності	Знати цілі, етапи та засоби формування лінгвосоціокультурної компетентності та навчально-стратегічної компетентності; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування лінгвосоціокультурної компетентності та навчально-стратегічної компетентності; здійснювати контроль рівня сформованості лінгвосоціокультурної компетентності та навчально-стратегічної компетентності.	Питання для обговорення, ІНДЗ.

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність здійснювати наукові дослідження в галузях лінгвістики, літературознавства та методики навчання іноземних мов.
ЗК3	Здатність використовувати отримані знання та сформовані вміння на практиці.
ЗК5	Здатність застосовувати досягнення інформаційних та комунікаційних технологій у вирішенні професійних та життєвих завдань.
ЗК10	Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.
ФК1	Здатність використовувати теоретичні знання, навички, вміння з педагогіки і психології, філологічних наук і методики навчання іноземних мов для вирішення професійних завдань.
ФК4	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність, використовуючи при цьому різноманітні підходи до навчання, методи, прийоми і форми роботи.
ФК5	Здатність знаходити та ефективно використовувати навчальну й наукову інформацію з метою оцінки змісту, структури та організації навчального процесу у відповідному закладі освіти.
ФК6	Здатність самостійно отримувати нові знання, критично оцінювати досвід минулого з позицій найновіших досягнень філологічної і методичної наук та освітньої практики.
ФК7	Здатність ефективно застосовувати поглиблені знання, навички, вміння у галузях мовознавства, лінгводидактики та психолого-педагогічних дисциплін на практиці.
ФК8	Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової

	комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі освіти
ФК9	Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземними мовами, володіти академічним писемним мовленням.
ФК10	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем та Інтернет-ресурси для виконання наукових досліджень у сферах методики навчання іноземних мов, філології, а також для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.
ФК11	Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної науково-методичної і практичної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.
ФК12	Здатність орієнтуватись в основних тенденціях розвитку іншомовної освіти у навчальних закладах, прогнозувати й проектувати педагогічну діяльність.
ФК13	Здатність керувати пізнавальною діяльністю учнів і студентів, враховувати їх індивідуальні і психологічні особливості, скеровувати на виконання освітніх завдань.
ФК14	Здатність реалізовувати виховні функції на навчальних заняттях і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів, у т.ч. з особливими потребами та формування їхньої культури.
ФК15	Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на учнівську та студентську аудиторію.
	Програмні результати навчання
ПРН1	Розуміння шляхів розвитку системи освіти України в умовах реформаційних змін. Знання світових освітніх тенденцій.
ПРН3	Знання психолого-педагогічних основ процесів навчання й виховання у вищих навчальних закладах.
ПРН5	Знання сучасних філологічних і дидактичних основ навчання іноземних мов, вміння створювати інклюзивне навчальне середовище і викладати іноземну мову особам з особливими освітніми потребами, творчо й ефективно використовувати освітні теорії і світовий досвід у процесі вирішення професійних завдань.
ПРН6	Знання актуальних проблем сучасної іноземної філології та літературознавства, здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві, застосовувати отримані знання у професійній діяльності.
ПРН7	Здатність критично аналізувати нову інформацію, отриману з різних джерел, використовувати засвоєні теоретичні знання при вирішенні професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для ефективної організації навчального процесу.
ПРН8	Здатність здійснювати контроль навчальних досягнень суб'єктів навчання; розробляти різні типи навчальних і тестових завдань, здійснювати поточний та підсумковий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.
ПРН9	Здатність ефективно працювати самостійно та в команді, організовувати педагогічну взаємодію з учнями і батьками, студентами.
ПРН10	Здатність знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня,
ПРН12	Здатність використовувати інноваційні методики і педагогічні технології у навчально-виховному процесі; планувати і проводити навчальні заняття відповідно до обраної методики і технологій навчання.
ПРН13	Здатність ефективно взаємодіяти і співпрацювати із фахівцями в галузі освіти

	в Україні і за кордоном, здатність удосконалювати й підвищувати власний професійний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
ПРН14	Здатність кваліфіковано здійснювати освітню та педагогічну роботу, сприяти розвитку особистості учнів і студентів, їх підготовці до майбутньої професійної діяльності.
ПРН15	Здатність визначати рівень особистісного і професійного розвитку, створювати траєкторію особистісного та професійного вдосконалення.
ПРН16	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.

Літературні джерела Базові

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [пер. з англ. О.М. Шерстюк]; наук. ред. укр. вид-ня С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій : навч.-метод. посіб. для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр» / [О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін.]; за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 344 с.
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б. та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
4. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б. та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2016. 402 с.
5. Тернопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : [навч. посіб.] К.: Фірма «ІНКОС», 2006. 248 с.
6. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / Ніколаєва С.Ю. та ін.; за ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2015. 444 с.

Допоміжні

1. Арванітопуло Е. Г. Проектна робота з англійської мови учнів старшої школи: [навчальний посібник]. К.: Ленвіт, 2006. 56 с. (Бібліотечка журналу «Іноземні мови»; вип. 2).
2. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки: монографія. Тернопіль: Вид-во ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2011. 414 с.
3. Задорожна І. П. Психолого-педагогічні чинники організації самостійної роботи студентів з оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка. 2016. № 4. С. 6–12. 4.
4. Задорожна І.П. Проблеми та перспективи розвитку вищої іншомовної освіти в Україні. Педагогічний альманах. Херсон, 2019. Вип. 43. С.97-104.

5. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь. К.: Ленвіт, 2009. 119 с
6. Князян М. О. Самостійно-дослідницька діяльність майбутніх учителів іноземних мов: Теорія і практика : монографія. Ізмаїл : Сміл, 2006. 242 с.
7. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посіб. К. : Ленвіт, 2008. 285 с.
8. Avineri N. Research Methods for Language Teaching: Inquiry, Process, and Synthesis. London: Macmillan Education, 2017. 236 p.
9. Nikolaeva S., Zadorozhna I., Datskiv O. Development of Pre-Service English Teachers' Language Skills and Learner Autonomy via Blended Learning. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. Vol.11. No 2 (2019). P. 222-239. DOI: <http://dx.doi.org/10.18662/rrem/126>

Політика оцінювання

- Політика щодо речення та перекладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перекладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, презентації, тести	30
Модуль 2 (теми 4-8) усне опитування, презентації, тести	50
ІНДЗ (теми 2-8)	10
Іспит (теми 1-9) – підсумковий тест (або комплексне ІНДЗ)	10
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом